

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona  
Félévre . . . 6 korona  
Negyedévre . . . 3 korona  
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP  
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

# HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □  
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét  
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkéré-  
seket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

## A lejtőn.

A nagy Kossuth Lajos fia, Ferenc, aggódik a nemzet sorsa felett. Jövendőjét sötétnek, borongósnak látja. Pusztulnia kell, ha meg nem áll azon a lejtőn, amelyen ma halad végromlása felé.

És bármilyen erőteljes s visszhang nélkül kiáltott is bele Kossuth Ferenc a letargikus nemzet fülébe, meg kell állapítanunk, hogy ezuttal igazat mondott: *a magyar nemzet a visszafejlődés, a pusztulás lejtőjén van.*

Ebben pedig nagy része van Kossuth Ferencnek is.

Hiszen a nemzet — nem is olyan nagyon régen — mind egy szálig talpon volt s kitörő lelkesedéssel pajzsra emelte vezéreit, hogy végre valóra váltsák az évszázados álmokat. A felbuzdulástól megdőbent az önkényuralom s Bécs kénytelen volt engedni. Akárcsak 48-ban.

De Magyarországon nem azért írják a történelmet, hogy tanuljanak belőle. A magyar nemzet még a saját kárán sem tanul már.

Negyvennyolcban ugyanis a nép, a bilincseiből kiszabadult tömegek vitézként ki az alkotmányt. De a bekövetkezett idők eseményeit — veszekedés, irigység és széthúzás miatt — nem tudták kihasználni. Éppen úgy, mint 1906-ban, amikor a nemzet elkergette Bécs zsoldosait, a darabontokat s Budapest népe diadalmenetben fogadta a koalíciós miniszteriumot. Mihelyt azonban a rend helyreállott s „a nemzet vezérei“ elfoglalták bársonyszékeiket, elfelejtették a népet s megfélemlítettek a nemzetnek tett ígéretekről.

Vártuk az üdvös, szociális reformokat. Vártuk, hogy a 38 éves korrupciós szabadelvű rendszer alatt kizsákmányolt nemzet boldogulására *új erőforrásokat* nyitnak. Rendezik a *belügyi* kérdéseket. Teremtenek *ipart és kereskedelmet*. Modern színvonalra emelik *mezőgazdaságunkat*. De mindenek előtt: *jogot* adnak azoknak *amillióknak*, akiknek a vállain át jutottak a bársonyszékbe s akiknek évtizedeken át az „alkotmány sáncai“n kívül volt a helyük.

Ha mindezeket megtette volna Kossuth Ferenc, akinek háta mögött akkor egy 250 képviselőből álló egységes párt állott, — akkor ma nem kellene a nemzet pusztulása felett keseregnie.

Hát csoda-e, ha lejtőn van a nemzet?

Hiszen kiszívták minden erejét; évtizedekre elvették minden életkedvét. Így volt ez a tatárdulás, így volt ez a mohácsi vész s a világosi fegyverletétel után is.

Mert nem feltétlenül szükséges a pusztuláshoz az, hogy egy nemzet csatákat veszítsen. Lengyelországot belső ellenségei ölték meg: a magyar nemzetet saját vezérei állították a lejtő szélére.

Hogyan is volna kedve élni annak a népnek, amelynek saját honában nincs hazája? Nem értik meg gondolkozását; nem hallják panaszzavát.

A kultúra, a haladás szelét megérezte a magyar nemzet is. A modern fejlődés irányában halad. De minduntalan küzdenie kell a középkori rendszer páncélos lovagjaival, a fejlődés elkeseredett ellenségeivel.

Ezeket kellett volna Kossuth és társainak félretenni a nemzet boldogulásának utjából s a néprétegek millióira támaszkodva, meg kellett volna vetniük a modern Magyarország alapját.

Bár kétségtelenül borongós a jövő képe s a nemzet mintha letargikus álomba merült volna — de ez csak szünet. Azért a kor szelleme mélyen az emberek lelkében dolgozik szüntelenül s nincs messze az idő, amikor az új és a régi rendi Magyarország összeütközik. A lejtő szélén való megállás tehát csak erőgyűjtés s bizva a nemzet őseréjében, reméljük, a döntő ütközetben az annyiszor csalódott népmilliók fognak ismét diadalt aratni. Ettől függ minden: új modern élet kezdődik-e Magyarországon, vagy tényleg a lejtő lesz a nemzet tragikumája. A.-g.

## Társadalmi élet a városokban.

Igen fontos tényezőt képez a haladás és fejlődés terén a társadalom, melyet írott törvények nem kötnek bár, de szava mégis döntő súlylyal bír, keze mindenüvé elér s ereje kimeríthetetlen. A társadalomnak kedvező alakulásai és viszonyai éltető elem mindenre nézve, míg a kuszált, rendezetlen viszonyok minden kezdeményezést eleve megbénítanak, lehetetlenné tesznek.

Ha figyelemmel kísérjük a városok társadalmi életét, lehetetlen fel nem ismerni, hogy a társadalom — főleg a kisebb városokban, elszigetelt s ép ezért lehetetlen. Oka nagyon egyszerű s mindennapi: hiányzik az összetartás, az együttélés szükségességének érzete; mindenki másfelé huz s csak magának él. Maguk a vezérfiak is nem ritkán csak névleg vezetnek, tényleg ők is vezetettek — saját egyéni cél-

jaik és érdekeik által. Mindenki a maga utját követi, azt járja, de úgy, hogy mindenkor kész egy kis kerülő utat is megtenni, csak azért, hogy ellenfelén egyet üthessen. Nincs egyetértés, nincs összhang. A legtöbb városban mindenki a maga dolga után néz, mindenki csak saját céljait és érdekeit tartja szem előtt, a közérdek pedig gazdátlan marad, annak nincs ura, nem akad védője és pártfogója. Minden kezdeményezésbe belejátszanak a személyes, az egyéni indokok, amelyek mindig kéznél vannak. Az egyes érdekkörök csak a szerint válnak valamely kezdeményezés pártfogóivá, vagy ellenzőivé, amint a kezdeményezővel jó vagy rossz viszonyban állanak. Minden érdekkör csak a maga embereit, a maga pártfogoltjait tolja előtérbe, ellenfeleit azonban minden áron le- és kiszorítani törekszik, tekintet nélkül arra, hogy az ilyen eljárás a legkárosabb befolyással van a közállapotokra.

S ha már az önérdék és önzés más érvényesülését nem tűri s az önös célok által vezérelt ember nem lehet a társadalom, a köznek hasznos tagja, mennyivel fokozza a társadalmi élet hanyatlását a politikai ellentétek és harcok szülte gyűlölködés. A politikai surlódások mindenestre nagyban járulnak hozzá, hogy azt a kevés társadalmi életet is, ami még itt-ott van, aláássák. A társadalmi együttérzésnek nincs veszedelmesebb ellensége mint a politika, mert ez minden ügybe belejátszik s mert ma a vezérférfiak maguk is mindentől politikát csinálnak.

A társadalom alkotó ereje ily körülmények közt természetesen sikertelenül elvész a közre nézve. Szétforgácsolódik és tehetetlenül kimerül az önmaga ellen folytatott harcban.

A mindennapi tapasztalat, a múlt és jelen közti nagy különbség számos példát szolgáltat a vidéki városok társadalmi életének sülyedésére; olvasóink mindegyike bizonyára kénytelen bevallani, hogy a társas együttérzés, együttélés iránti érzék kihalt, a közérdeke, a társadalom érdeke teljesen háttérbe szorul a sok-sok érvényesülni akaró önző céljai és érdekei elől.

## Színház.

Dacára annak a már napok óta tartó meleg időjárásnak, színházi közönségünk mindemellett élvezi derék művészeink élvezetes előadásait s naponként megtölti türethősen temparirt színházunkat.

Szombaton került előadásra „A szabinnők elrablása“ című bohózat, agilis igazgatónk, Kövessy Albert felléptével. Dacára lábbajának, mégis fiatalos kedvvel és nagy művészetével kreálta Rettegi

# Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

Fridolin szerepét, hogy a közönség nyílt tapssal is honorálta pompás alakítását. Méltó partnerei voltak Bene Emma, (Bányai Borbála) Sellő René (előbbinek leánya) és Gömöri Vilma (Dr. Szilvassy neje) valamint Lévai Elemér, (Bányai tanár) Pilisi Lajos, (Dr. Szilvassy) Pataki (Marosán) és Abonyi Tivadar (Szendeffy.)

Vasárnap délután ment a „Luxenburg Gróf“ operette, míg este megismételték Fall operettjét „A Babuská“-t.

Hétfőn felújították Henegin nagyszerű bohózatát „A Zsábá“-t. Az összes szereplők sok ambícióval és jókedvvel játszottak s így a gördülékény jelenetek élvezetessé tették az előadást. Különösen kitétek magukért Kövessiné mint Loec-lapierné, Jákó Amália, (Colette) Sellő René, (Zenóba) és Gömöri Vilma mint Susanné. A férfiak közül Lajthai Károly, Szőregyi Gyula, Abonyi Tivadar és Derengi István.

Kedden került színre negyedszer a szezon slagere, a „Cigányszerem.“ A szereplők a régiak voltak s az összevágó jó játékkal, valamint énekükkel elérték a régi sikert.

Szerdán két darab került előadásra. A már évek óta, minden évben színre kerülő egy felvonásos vigjáték „Barátságból“ és egy végtelen poetikus, finom zenéjű egy felvonásos Fall operette, az „Édes öregem“. A vigjátéknak zamatját Kövessi Albert kitűnően alakított Trotterja adta, míg a többi szereplők csak elősegítették a sikert. Nagy hatást értek el Krémerné, Hegyi Lili, Bartkó Etei és Szőregyi Gyula az „Édes öregem“, operett előadásával. A darab tárgya, millióje és a különösen összhangzó zenéje valamint a szereplők eleve is biztosították a sikert Hegyi Lili mint Drechsler felesége, úgy az öreg matronát, mint az álombeli fiatal feleséget sok művészettel és bájjal kreálta. Szőreghivel lejtett „Passzió“ valcert meg kellett ismételnők. Bartko Etei fess tündér volt és szépen énekelt. Szőregyi egyéniségéhez mért szerepet kreált, úgy játéka mint kellemes éneke kifogástalan volt. A zenekar és rendező dícséretes munkát végeztek.

Csütörtökön premier volt. Guthi Soma 3 felvonásos ének és bohózata került színre: „A kormánybiztos“. Amolyan nyári darab, a rendes cselekményekkel és ismert alakokkal, ének betétekkel fűszerezve; mindamelllett a közönség jól mulatott, mert az összes szereplők nagy ambícióval játszottak.

Pénteken megismételték „A sárga liliom“ot, Biró Lajos nagyhatású színművét az ismert szereposztásokkal. (Sm.)

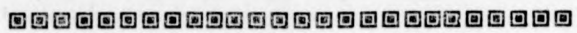
## HIREK.

Péter szerb király e hó 19-én délben külön vonaton utazott át városunkban; a vonat rövid néhány percnél megállás után folytatta útját, hogy Szerbia királyát Párisba vigye.

A közigazgatási bizottság e hó 15-én tartotta rendes havi ülését, melyen a szakelőadók rendes havi előterjesztéseinek kivül, elnöklő főispán tudomásul hozta, hogy a vármegyei tanfelügyelőség ketté osztását s illetve Ujvidéken leendő felállítását a miniszter kilátásba helyezte.



## Ujvidéki ORIENT Ásványvíz



kristálytisza,  
bakteriummentes, leg-  
egészségesebb, leg-  
jobb, legkellemesebb  
izü, szénsavval telített  
ásványvíz

## forgalomba hozatala

# május hó 14.

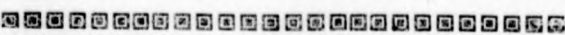
kezdődött.

## Bővebbet falragaszok.

Vizrendelések a forrás  
kezelőségéhez és kut-  
= vállalatához az =

UJVIDÉKI VÁROSI ARTÉZI JÓDOSFÜRDŐ ÉS  
= VIZGYŐGYINTÉZET IGAZGATÓSÁGÁHOZ =

akár telefon, akár leve-  
lezőlap útján intézendők.



Telefon 264. sz.



Áthelyezés. Dr. Szabó János ujvidéki kir. törvényszéki és Eckert László kir. járás-bírói jegyzők kölcsönösen áthelyeztettek.

Érettségi vizsgálatok. A kir. kath. magyar főgimnázium érettségi vizsgálatainak szöbéli része június 7—10. napjaiban fog megtartatni.

Esküdtek kisorsolása. A kir. törvényszék mint esküdtszék f. június havi (II. ciklus) tárgyalásaihoz kisorsoltattak: r e n d e s esküdteknek: Böhm Armin, Müller Gyula, Léderer Lajos, Fejős Márton, Fehér Mihály, Fűri Imre, Faith Ferenc, Kohlmayer Lajos, Magyar György, Ambori István, Fodor Lajos, Eichner Zsigm., Morócz Ignác, Rónai Balázs, Dr. Rózsa Miksa, Rössler Albert, Dietzgen Gábor, Palásti József, Ninkov Pál, Pflieger Mátyás, Orosz János, Dr. Oppenheimer, Fischer Sándor, Mózes József, Dr. Endrőczy, Szücs Ferenc, Peikert János, Profuma Vilmos, Nyiri András, Ernszt József; helyettes esküdteknek: Cséki Sándor, Tibold Mihály, Deutsch Mór, Dániel Péter, Kiss István, Varnusz Pál, Weisz János, Tóth Dávid, Kazzenberger Gyula, és Metzger Lőrinc.

A felső kereskedelmi iskola f. tanév végi érettségi vizsgálatára a kereskedelemügyi miniszter részéről Stumpfolt Ede temesvári ipari szakiskolai igazgató küldetett ki miniszteri biztos minőségében.

Ártézi fürdő-park megnyitása. A városi ártézi jódos gyógyfürdő parkjának ünnepélyes megnyitása e hó 20-án d. u. 5 órakor történt volna katonai zenekar hangversenye mellett, még pedig d. u. 5—7-ig szabad bemenet, esti 8—11-ig 40 f. belépődíj mellett azonban a hűvös, kedvezőtlen idő miatt elhalasztott. A rövid idő alatt valóságos édenre varázsolt park tavaszi díszében, Stanojevits vár. főkeresz müizlésre valló ügyes berendezésével, igen kellemes és kedves üdüülőhelyéül szolgál a közönségnek, mely nagy előszeretettel kereste azt fel eddig is, pompás levegője és szép tájképet nyújtó kiállításá miatt.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 12—19-ig bejelentett születések 22, még pedig 8 fiu, 14 leány; meghalt: 11.

Esküvő. Dr. Szabó János kir. járásbírói jegyző e hó 10-án esküdt meg Csarsch Dezső tszéki elnök kedves és szeretetreméltó leányával: Mariskával. A násznagyi tisztet Csarsch Jenő péksi takarékp. igazgató és Grossinger János gyógyszerész teljesítették.

Tornaversenyek. A kir. kath. magyar főgimnázium, polgári fiu s leányiskolák tanulóinak közös tornaversenyei e hó 24-én, szerdán d. u. 4 órakor, kedvezőtlen idő esetén pedig május 25-én vagy 27-én fognak a bicikli pályán. a katonai zenekar közreműködése mellett megtartatni. A versenyek sorrendje a következő: 1. felvonulás; 2. oszlopokba felállítás; 3. Himnusz; 4. közös szabadgyakorlatok; 5. szertornázás; 6. mintaasapok tornázása; 7. versenyszámok: kötélhuzás, síkfutás, távugrás, gátfutás, stafétafutás, diszkosdobás; 8. Tableau; 9. játékok; 10. füleslabda; 11. gulák; 12. oszlopokba felállítás; 13. Szózat; 14. dijkiosztás; 15. elvonulás. Jegyek még pedig tribünjegy 2 k., I. sor 1 k., üldőhely 50 fil. előre jegyezhetők Ábrahám János könyvkereskedésében.

A Dmke ujvidéki fiókjának titkára, Dr. Piukovich Sándor kir. főgimn. tanár ma vasárnap Zágrábban tart ismeretterjesztő előadást.

**Adomány.** Az újvidéki takarékpénztár igazgatósága 50 koronát adományozott a Vasutas Szövetség által fentartott „Napközi Otthon” céljára. Az elnökség ez uton is hálásan köszöni a nemesszívű adományt.

**Uj rend a főgimnáziumban.** A kir. kath. magyar főgimnáziumban e hó 19-től kezdve az előadások az eddigi beosztás helyett (8—1) r. 7 órától déli 12 óráig tartanak, amit a napok óta uralkodó rekkenő hőség tesz indokolttá s úgy egészségi mint pedagógiai szempontból az eddigirel üdvösebb.

**Az első jég.** A napok óta tartó, kánikulának is beillő rekkenő hőség után e hó 19-én d. u. 2 óra felé vészterhes felhők tornyosultak az égen s a megeredt sűrű eső néhány másodpercig jeget is hullatott, mely azonban Újvidéken és határában nem tett kárt. Nagyobb jégeső volt a környéken, mely kivált Kölpényben nagy károkat okozott a vetésekben és szőlőkben.

**Sikkasztó irnok.** Dr. Szlezák Lajos orsz. képviselő ügyvédi irodájában alkalmazott Dénes Ferenc irnok e hó 19-én főnöke kárára 1000 koronát sikkasztott, azufán ismerekiln helyre szökött. Országszerte köriizik.

**Halál a hajón.** Tóth Józsefné székesfehérvári 75 éves asszony e hó 20-án egy uszályhajón Karlóca és Újvidék közötti útjában végelgyengülés következtében meghalt. Temetése e hó 21-én lesz az uszályhajóról, ahol felravatalozva van.

**A közönség figyelmébe s pártolásába.** Berner György vak iparos, ki a vakok budapesti orsz. kir. nevelő- és tanintézetében nyerte iskolai és ipari kiképzését, Újvidéken telepedett le (kereszt utca 9.) s míg kefekötő iparának önálló üzését megkezdheti, nádszékölések befomására vállalkozik s kéri a jószívű közönség ez iránybani támogatását.

**A délvidéki vasút r. t. a napokban tartott ülésén** Latinovits Pál elnök éles szavakkal ostarozta e vasut vonalain észlelhető egynémely rendellenességek. Nevezetesen, hogy a személy szállítást közvetítő kocsiok piszkosak, szinte undortkeltőek, rosszul világítvák, vagy épen teljnsen sötétek s hogy a vonatok késése napirenden van. Indítványára a bajok orvoslása végett felírtak a kereskedelemügyi miniszterhez.

**Erdőmérnöki iroda.** Kugler István okleveles erdőmérnök erdőmérnöki és vállalati irodát nyitott Palánkán.

**A B. Bodrog vármegyei történelmi társulat** ez évi rendes közgyűlését e hó 28-án, jövő vasárnap d. e. 10 órakor tartja Zomborban a vármegyei ház kistermében.

**Letartóztatottszelhámossnő.** Neu Rezsőné sorra járta Bácska községeit s mindenütt csalt, szelhámokodott. Legutóbb Topolyán járt s varrónőnek ajánlkozott az uri házakba. A gyanusan viselkedő asszony feltűnt a topolyai csendőrségnek, mely előállította s csakhamar kiderítette, hogy veszedelmes tolvajnőt csiptek el, akit a szabadkai ügyészséghez szállítottak.

**Uj plebános.** A szabadkai sz. Rókus plebánia plebánosává Szabadka törvényhatósága e hó 18-i közgyűlésén Raich Balázs szabadkai káplánt választotta meg 156 szóval Budanovics Lajos bajai káplán 49 szavazata ellenében.

**Házi mulatság.** Az újvidéki építészeti munkásegylet vigalmi bizottsága f. május hó 25-én, Aldoóczsütörtök ünnepeén, betegsegélyző pénztára javára az egylet helyiségeiben, „Magyar Király” c. szállóban hangversenyvel és tánccal egybekötött házi mulatságot rendez. A zenét a palánkai tüzoltói zenekar szolgáltatja, ételek és italok jó minőségéről pedig, valamint pontos kiszolgálásról a Magyar Király széles körökben ismert, jőnevű vendéglőse: Müller Gyula gondoskodik.

**Részlet feldarabolások** folytán keletkezett új földrészteteknek a megosztási térrajzokban helyrajzi számokkal hivatalból való megjelölése. Birtokmegosztások (részlet darabolások,) folytán keletkezett új földrészteteket a telekkönyvi elintézés előtt szabályszerűen helyrajzi számokkal kell megjelölni. Hogy ez mind azon községeknél, a melyekre nézve a telekkönyvi betétek a közforgalomnak már átadottak, a feleknek megkönnyíttessék, a pénzügyminiszterium most kiadott 55037/911 sz. rendeletével utasította a m. kir. felmérési felügyelőségeket, hogy ha felek megosztási térrajzokkal a helyrajzi számok közlése végett hozzájuk fordulnak, a bemutatott térrajzokba a helyrajzi számokat hivatalból (díjtalanul) jegyezzék be. E bejegyzéstazonnal, a körülményekhez képest azonban három napon belül kell teljesíteni. Az intézkedés fontos különösen a parcellázásoknál, mert ily módon ezentul a nagyobb arányú részlet feldarabolások helyrajzi számolásánál bekövetkező későbbi nehézségeknek ideje korán elejét lehet venni.

**Az elválasztás** a csecsemő életében korszakalkotó esemény, mely kihatással van további fejlődésére. Csak egy esetben biztosak a szülők abban, hogy a gyermek az átmenetet baj nélkül kiállja: ha a „Phosphatine Fallières” gyermek-tápszert adják neki és ezzel vezetik be a szilárdabb tápszerek megemésztését. A Phosphatine Fallières következtében a gyermek megerősödik, husa megkeményedik és a fogzáson könnyedén esik tul. Egy nagy doboz elegendő 3 hétre, ára 3 korona 80 fillér. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszer-tára, Budapest, V. Szabadságtér.

**Kitüntetett tanító.** Zabik László óverbászi áll. el. iskolai igazgatónak, aki Bács megyében a háziipar s különösen a kosárfonás fellendítése körül szerzett érdemeiket, a király a segédtanfelügyelői címet adományozta.

**Halálos csónakozás Palicson.** E hó 16-án egy kisebb szabadkai társaság csónakázott a palicsi tavon; a csónakot este felé hirtelen kerekedett szél elkapta, illetve felborította s egy 15 éves polg. iskolai fiu a tóba esett ki valószínűleg hinárba kerülven, életét vesztette.

**A házinyulteryesztők Orsz. szövetsége,** (Budapest Csillaghegy) rendkívül gazdag közgazdasági tevékenységet fejtett ki a m. évben is. Igy többi közt a „Házinyulteryesztő” c. könyvecskéjét 50.000 példányban kinyomatta, s minden érdeklődőnek ingyen küldte meg s ezentul is megküldi, amivel főleg a gazdaközönséget és kisembereket kívánja a nyulteryesztéssel megismertetni. Csillaghegyi 500 ketreces nyultelepén állandó nyulkiállítást és vásárt tart fenn a szövetség tagjai kifogástalan, egészséges állataiból, amivel a tenyészanyag beszerzését és értékesítését könnyíti meg és mintaszerű berendezést és állatokat mutat be. A székesfőváros központi vásárcsarnokában állandóan friss házinyulhust árusít kg. 1.120 k-ért. Evvel a főváros élelmi piacát támogatja

s hozzájárul a husdrágaság enyehítéséhez és a nyultermelvények értékesítését megoldotta. Nyulgereznák kidolgozását elvállalja. Hivatalos lapja a Házinyulteryesztés és Értékesítés állandóan irányítója és tanácsadója a tenyész-tőknek. Az ország minden részében számtalan előadást tartott a házinyulteryesztésről. A szövetség irodája bárkinek felvilágosítással szolgál nyulteryesztési ügyekben. Mérsékelt áron ad bárkinek tenyész-tő anyagot, vagyontalanoknak pedig teljesen ingyen, tehát mindenkinek módot nyújt arra, hogy evvel a hasznos gazdasági ággal nagyobb áldozat nélkül foglalkozzék olcsó hushoz jusson és szép mellékjövödelemre tegyen szert.

**A vakbél,** mint tudjuk, teljesen felesleges testrésze az embernek, mégis számtalan esetben komoly, sokszor halálos megbetegedésnek az okozója. Az oly gyakori **vakbélgyuladást,** melyet többnyire csak életveszélyes operációval lehet meggyógyítani, a belekben való torlódás idézi elő.

Mi sem természetesebb, mint hogy e veszedelmes megbetegedés elkerülésére minden embernek gondoskodni kellene arról, hogy ily torlódások a belekben elő ne forduljanak. Ez a legbiztosabban a természetes **Ferenc József-keserűviz** rendszeres használata által érhető el. Ez az évtizedek óta kipróbált biztos és enyhe hatású páratlan haéhajtó megakadályozza a torlódást a belekben és a legmakacsabb székrekedést is biztosan megszünteti.

Ezért kevés gyógyviz küldetik oly távol vidékre és örvend oly közkdveltségnek, mint a már harmincöt év óta használatban levő „Ferencz József” keserűviz, miről a négy világ-részben nyert 10 aranyérem tanuskodik. A valódi Ferencz József-keserűvizből mint rendszeres adag egy boros pohárral, reggel éhgyomorra véve elégséges. Kapható a jobb fűszerüzletekben és az összes gyógytárakban.

## Napsugaras, gyönyörű álomkép

a szülőnek a gyermeke, s minden erejét arra fordítja, hogy gyermekét egészségesnek és vidámnak nevelje. A gyermekek azonban sokkal nagyobb mértékben ki vannak téve a meghűléstől származó veszedelmeknek s éppen ezért minden háztartásban ott kell lenni annak az ideális specifikumnak, a mely a meghűlésnek minden fajtája ellen megvéd: a Fáy-féle valódi sodeni ásványpasztillának. Ez a pasztilla kincse a háztartásnak és egy okos anya sem nélkülözheti. Egy doboz 1 kor. 25 fillérbe kerül és mindenütt kapható.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére W Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, VI Grosse Neugasse 27

# NESTLÉ

gyermeklisztje

vizzel felfőzve  
csecsemők, gyermekek, valamint  
gyomor-bajosok

**régbevált tápláléka**

*50 év óta kipróbálva  
és orvosilag ajánlva.*

**Tiszta alpesi tejet**

tartalmaz  
1 doboz 1 kor. 80 fill.,  
minden gyógyszer-tárban és  
drogeriában kapható.  
Prospektus ugyanott.

## Bucsuszó.

Miután a városi ártézi fürdő vendéglőjét a fürdő bérlőjének visszaadtam és a *szlankameni csodás sósfürdő* vendéglőjét vettem át, van szerencsém mindazon n. é. vendégektől, akiket az ártézi fürdőben kiszolgáltam s megelégedésüket kivívtam, valamint összes barátaimtól és ismerőseimtől ez uton elbucsunni, azzal a kérelemmel kapcsolatosan, hogy sziveskedjenek továbbra is jó emlékekben tartani. Tisztelettel

**Bernhard Vilmos**  
vendéglős.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**  
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt



Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai  
**„Á G N E S”**  
FORRÁS.

Természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús széntartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső, és húgyszervi betegségeknek.

**Kedvelt borvíz.**

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre  
fiai fűszerkeresk. cégnél. 1—20.



12121 szám. Kig. 1911.

## Árverési hirdetmény.

Ujvidék szabad királyi város tanácsa közhírré teszi, hogy a volt **temerini-úti vámház területéből** kihasított **40 négyszögölnyi területet**, melyen ez idő szerint Brunner Ede gőzmalomtulajdonos ujvidéki lakos, tulajdonát képező gabonabevásárlási raktár áll, **1911. évi május hó 29-én délelőtt 10 órakor** a város gazdasági osztályában (II. em. 32. ajtó szám) megtartandó nyilvános árverésen 1911 évi július hó 1-étől számított 6 (hat) évi időtartamra haszonbérbe adja.

A haszonbérleti szerződési feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa  
1911. évi május hó 17.

**Dr. Demetrovits Vladimír**  
polgármester.



## A GYOMOR

egészségének fentartása

főleg az emésztés szabályozásán, előmozdításán és a kellemetlen székrekedés távoltartásán alapszik. A legjobb válogatott és hatásos gyógyfüvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszser, amely a mértékletlenség, meghűlés és székrekedés következményeit pld. a büffögést, a tulságos savképződést és a görcsös fajdalmakta enyhíti és megszünteti: **Dr. ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER** gyógytárából Prága.

**FIGYELMEZTETÉS!**  
A csomagolás minden részén rajta van a törvényes védjegy  
Főraktár:



**B. Fragner** es. és kir. udvari szállító

„Zum schwarzen Adler“ PRAG, Kleinseite 203, (a Nerudgasse sarkán)

Postai szállítás naponként

1 egész üveg 2 K., fél üveg 1 K. 1 K. 50 f. előzetes beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K. 80 f. egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg 8 K., 4 nagy üveg, 22 K. ellenében 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszertáraiban

## Házassági ajánlat.

Gazdag előkelő fiatal kereskedő, lakik egy bánáti nagyközségben, 24.000 kor. évi jövedelemmel

## NŐSÜLNI ÓHAJT.

Elvesz egy oly 16-18 éves, egészséges, tekintélyes családból származó, feltűnően szép, középmagas, tiszta multu, keresztény uri leányt, a ki a szerb vagy horvát nyelvet is bírja.

## Hozomány nem kell.

Közvetítő esküvőkor 500 korona jutalmat kap. Ajánlatok kéretnek: **Bánáti (27558) sz. alatt: Schwarz József** hirdetési irodájába, Budapest, Andrassy-út 7.

Ki akar

## szép lenni?

Kevés hölgy van a világon, ki a **FÖLDES-fele MARGIT-CRÈME**

arckenőcsőt ne ismerné. A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít és az arc ideális, szép és üde lesz. Nemcsak az arcbőr, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. Az összes szépítőszernek között a

## Földes-féle Margit-Crème

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan és zsirtalan. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden gyógytárban és drogériában. Kiváló toilett-cikkek: Margit hölgypor (3 színben) 1:20 kor., Magit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcvíz 1 korona.

Tessék a záróvédjegyre ügyelni és csakis eredeti készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságáért és kitűnő hatásáért felelősséget vállalok. 2—7

Készíti és postán küldi: **FÖLDES KELEMEN gyógyosz. ARAD.**  
Kapható Ujvidéken: Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadovic Vi, Vuits János, gyógyszertáraiban és Klein Öszkár drogériában

➔ Séta-téri ➔

## Kioszk megnyitás

Tisztelettel van szerencsém Ujvidék város nagyérdemű közönségét értesíteni, hogy a sétá-téri kioszkomat megnyitottam és állandóan este is nyitva tartom.

Egyben vagyok bátor megjegyezni, hogy semmiféle áldozattól sem riadtam vissza, hogy nagyabecsült vendégeimnek kellemes és élvezetes szórakozást nyújtsak.

**Készítményeim kiválóak: a legjobbnak a java.**

**Remek villamos villágítás.**

Azon szivélyes támogatást, melyben eddig is részesültem, ismételve kérem részemre továbbra is fenntartani; minden igyekezetemet arra fordítom, hogy a legmeszebbmenő követeléseket is kielégíthessem.

Kétszer hetenként cigányzene, kétszer tambura -- szombaton este 8-tól 11-ig katonahangverseny.

Kiváló tisztelettel

**Kuborczy cukrászda.**



Hirdetések felvételnek

**Friedmann Sándor**

könyvnyomdai műintézetében

Ujvidéken.

**UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.**  
TELEFON 174.

*Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketörlesztéses kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő félévi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.*

*Bővebb felvilágosítást nyújt a hivatalos órákban*

**Az Igazgató.**

**BARTH DOMONKOS**  
könyvkötő és dobozkészítő  
Ujvidék, Zrinyi Iona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé -- jobb mint a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállítatnak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmámba vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

Teljes tisztelettel  
**BARTH DOMONKOS.**

21-35

**Eladó háztelkek.**

A Fazekas utcában eladó 3 háztelék.  
Közelebbi felvilágosítással szolgálnak

Schwarz testvérek  
Haltér 12.

**Schaumburg-Lippe Herceg**

== BEREMENDI ==

PORTLANDCEMENT- és MÉSZMŰVEI

Kereskedelmi igazgatóság:

**PÉCS, Indóház-utca 45.**

Művek: BEREMEND.

Kitünő minőségű és páratlanul szép színű

== PORTLANDCEMENT ==

és fehérmész gyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement,  
120,000 q fehérmész 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vivta ki. — A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk. 1-30

Pontos és gyors kiszolgálás!

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult községnél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-50, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerészénél, Budapest.

**Dr Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

**Öt liter**  
rendelésnél házhoz szállít

Eredeti Szerémi Hegyi **BORT**

Wachtl Imre kádár

== Ujvidék, ==  
Petőfi-utca 8. szám.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sínek, Szivattyúk, Malomgépek. Modern transmissiók, Távirtdahuzatok. Minden méret és nagyságban kaphatók.

**Abeles Emil** vas- és géposztályánál

Budapest, V. kerület, Váci-út 88. szám.

Gépek és kazánok kölcsönbe is adatnak.

Telefon 132-14. 4-10 Sürgőncím: „Barsei“.

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, Kávé és bor szükségletét legolcsóbban tehát

**Wagner Testvérek**

cégnél UJVIDÉKEN szerezhetheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

21-52.

THIERRY A. BALZSAMA törvényesen védve

gyógyszerész

**THIERRY'S BALZAM**

ICH DIEN

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothekedes A. Thierry in Pregrada bei Rohitah-Sauerbrunn.

Csakis apáca védjeggyel valódi! Minden hamisítás, utánzás és más balzsamnak félrevezető védjeggyel árusítása törvényesen üldöztetik és szigorúan büntetett.

Ez a balzsam: 1 Utolérhetően hatásos szer a tüdő és mell minden betegségeinél, enyhíti a Katarust, csillapítja a váladékot, szünteti a fájdalmas köhögést és hasonló avint bajokat is gyógyít. 2. Kitünően hat torokgyulladásnál, rekedtségnél és mindeu nyakbetegségnél stb. 3 Gyökeresen megszüntet minden lázt. 4. Gyógyítja a máj, gyomor, belek minden betegségét, gyomorgörcsöt, kólikát és szaggatást. 5. Gyógyít aranyeret és hemorroidát. 6. Enyhén székajtó, vértisztító, tisztítja a vesét, erősít étvágyat és emésztést. 7. Kitünő fogfájás, odvas fogak, szápadlásnál stb. elveszi a száj és gyomor rossz szagát. 8. Jó szer gilisztá, galandféreg és epilepszia ellen. 9. Külsőleg gyógyít sebeket, forradásokat orbáncot, kiütéseket. égési sebeket, fagyást, rühét, fejfájást, zúgást, csúzt fülfájást stb. Egy családban sem hiányozzék, kivált influenza, kolera s más járvány idején. Gondosan tessenék ügyelni zöld védjegyre az apáccal. Kapható minden nagyobb gyógya szertárban és nagyban a droguista nagykereskedésekben.

Cím: A. Thierry védangyal-gyógyszerertára Pregrada, Rohics mellett. 12 kis, vagy 6 dupla, vagy 1 nagy különleges üveg 5 K. 60 fill. Kisebb mennyiség nem küldetik. Szétküldés csak a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett. Thierry egyedül hamisítatlan Centifolia-huzókenőse mindennemű sebekre stb. 2 üveg 3 K. 60 f.

**Likmund s Tsa Gépgyára vas- és Lágyvasöntődéje Ujvidéken.**



Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után továbbá transmissiókat és szíjkerekeket, gőzkazánokat és viztartányokat. E szakmába vágó javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

7823. sz. 1911.

**Temesvári vásár-hirdetés.**

**Az idei Temesvári Pünkösdi országos vásár**  
folyó évi június hó 1-étől bezárólag  
június hó 5.-éig

fog megtartani.

Temesvárott, 1911. évi május hó 16-án.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferenc, főkapitány.

**Figyelmeztetés.**

Hasított körmű állatok (szarvasmarha, sertés, juh) felhajtása ezen vásár alkalmával nincs megengedve.

**A lóvásár ellenben megtartatik.**

Bánati ló-, gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

(Utányomás nem díjaztatik.)

**Szives tudomásul!**

Mély tisztelettel tudomására adom az igen tisztelt közönségnek, hogy Ujvidéken, Rákóczi Ferenc-utca 15-17. szám alatt (a volt Weisz Adolf-féle

**koser étkezde és húsfüstöldét**

a mai modern kornak megfelelően, teljesen újonnan berendezve f. évi május hó 21-én megnyitom.

Főtörekvésem mindenkor az leendő, hogy a mélyen tisztelt vendégeimet kitünő tiszta és ízletes ételekkel kiszolgáljam, s a legmesszebbmenő igényeiknek megfelelek.

Füstölt húsrúk budapesti és bécsi elsőrangú cégektől naponta teljesen friss állapotban hozatnak forgalomba.

Naponta frissen csapolt budweisi és kőbányai sör kitünő szerémi borok. Abonensek elfogadhatnak.

A nagyrabecsült közönség pártfogásáért esedezve vagyok

kitünő tisztelettel

**KOHN J.**

KOSER ÉTKEZDE ÉS HUSFÜSTÖLDE

Rákóczi Ferenc-utca 15 - 17.

**Házeladas.**

Egy jó fekvésű és jól épített ház a Tóth Kálmán utcában szabad kézből s előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt Jurenka Anna, Vörösmarty utca, 5. sz.

2-3

**Feldman Nándor és Társa**

3-12 bank-üzlete

Budapest, VI., Andrásy-út 50.

Első Magy. Általános Biztosító Társ. kerületi főügynöksége.

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvevények fadobozban!”



Vigyázzon! Csakis a „Jacobi” jelzése valódi 14-26

**Irodai gyakornok**

azonnalra Böhm Ármin áruügynökségi irodájába (II. Rákóczi Ferenc-ut 39.) keresztek.

**Eredeti „OTTO” motorok**

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

**Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz**

gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepések részére.

**A magán járó eredeti „OTTO”**

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

**Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien**

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.

Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Pontos és szolid kiszolgálás, legolcsóbb bevásárlási forrás.

**Ludwig József**

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 49. sz.

Ajánlja dusan fölszerelt fűszer, kávé, naponta friss pörkölt kávé, csemege, ásványvizek és magyarad hegyaljai borok, legválasztékosabban fölszerelt raktárát.

A szőlősgazdáknak figyelmét felhívja a **Continental szőlőoltógumira**, mely egyedüli e nemben és bármely időjárás mellett sem válik le, a miről számos elismerő levelem van.

Saxonia rézgalic 96%-os, raffiaháncs, konyhakerti és gazdasági magvak, melyeknek csiraképességéről szavatolok.

Tessék árlapot kérni és az árkülönbözetekről meggyőződést szerezni.

Magyar királyi dohány, szivar, okmánybélyeg és levéljegyek.

Kölcsönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén nem jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb feltételek mellett. Reál és személy-jogu győgszertárak vételének finanszírozása: törlesztéses- és egyszerű jelzálog-kölcsönök, építési-, tisztviselői-kölcsönök; értékpapírok, tőzsdéi árfolyamon; állami-városi-szubszenciók eskomptálása; kölcsönök, haszonélvezettel és járadékkal terhelt ingatlanokra. Elsőrangú referenciák: Felvilágosítás díjmentes.

Magyar és német levelezés!

Telefon 21-10

Magyar és német levelezés!